

ת"פ 33785/10/16 - מדינת ישראל נגד מוחמד מוצארוה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 33785-10-16 מדינת ישראל נ' מוצארוה
לפני כבוד השופט איתי הרמלין

בעניין: מדינת ישראל
ע"י עו"ד רינת יצחקי ועו"ד יהונתן גנץ

המאשימה

נגד

מוחמד מוצארוה
ע"י עו"ד סעיד מואסי

הנאשם

הכרעת דין

מן הטעמים שיפורטו להלן החלטתי לזכות את הנאשם.

כתב האישום

1. הנאשם מואשם בכך שביום 7.8.2016 החזיק בשני סכינים במכוניתו שחנתה בחניון ברחוב נחום גולדמן 8 בתל אביב.

הראיות

2. מדו"חות פעולה שכתב השוטר שי קפלן (ת/3, ת/4) עולה כי ב-7.8.2016 התקבלה הודעה על אדם החשוד בביצוע פעילות חבלנית עוינת הנמצא ברחוב נחום גולדמן 8 בתל אביב. כלשון דוח ת/4: "המודיע מדווח על אדם חשוד. ראה אותו בחדשות..." השוטר קפלן יחד עם שוטרת נוספת הגיעו לאזור. השניים פגשו את המודיע דוד מִזָּה שמתואר בדו"ח כמי "שמוכר כאדם שמשחק קלפים בטיילת ביפו עם החברים שלו". מזה טען בפניהם כי הנאשם (שישב במקום) אמר כי הוא רוצה לפגוע ביהודים - השתמש בביטויים: 'אדבח אל יהוד' ו'אללה אכבר'. לפי דברי מר מזה לשוטר, הנאשם הסתובב ברחוב עם סכין מתקפל בצבע אדום והוא בעל רכב שחור גדול (עדות שמיעה זו מובאת רק כראיה לעצם אמירת הדברים). בהסכמת הנאשם חיפש השוטר ברכבו ומצא בתא שבין המושבים הקדמיים סכין מתקבע אדום בתוך נרתיק בד בצבע אדום שחור שבתוכו נמצא גם שטר של 50 ₪ וכן "סכין מטבח עם

ידית כחולה". עוד נמצא ברכב פנס "מגלייט" שחור גדול. בחקירתו הנגדית מסר השוטר קפלן שרכבו של הנאשם חנה במרחק של 20-30 מטרים מן המקום שבו היה הנאשם בעת שפגש בו. לשאלת הסניגור השיב השוטר קפלן שאם ימצא אצל אדם שאין נגדו חשד רלוונטי סכין מטבח, יכול להיות שלא יתפוס את הסכין.

3. אחד הסכנים שנתפסו הוא אולר מתקבע מתוצרת חברת Yato בצבעים אדום ושחור שבידיתו משולבים "ביטים" (מברגונים). הסכין האחר שנתפס הוא סכין אוכל עם ידית פלסטיק כחולה המיועד ככל הנראה לפי צורתו לחיתוך פירות. תמונות הסכנים סומנו ת/8.

4. העד דוד מזה הוזמן למשפט כעד תביעה, אך הוכרז במהלך עדותו כעד עוין. בתחילת עדותו אישר העד כי אכן היה מודיע בתיק זה, אך לדבריו בשל מצוקה אישית קשה בתקופה הרלוונטית היה בדיכאון והרבה לשתות לשוכרה - לרבות בבוקר האירוע הרלוונטי. אחר כך סיפר כי בעודו יושב ב"זולה" של אדם בשם דוד מורר נכנס אדם שלא הכיר ואמר לו שמורר הרשה לו להיכנס והוסיף ואמר: "אללה אכבר" ("אלוהים גדול" בערבית - א"ה). מספר ימים אחר כך אותו אדם הביא פרחים לטיילת וניסה למכור אותם, אבל בפועל חילקם בחינם כיוון שלא הצליח למכורם. לדברי מזה, אותו אדם חילק גם פחיות שתיה וכן הביא דגי זהב ושם אותם בצנצנת. העד התרשם כי מדובר במשוגע. ביום אחר אותו אדם סידר במקום לבנים ובהזדמנות נוספת יצא לשחייה ארוכה בים. לדברי העד, בשלב מסוים הבין שאותו אדם נקרא אבו סלאח או אבו סולוח. כיוון ששמע שהמשטרה פרסמה כי היא מחפשת "מחבל" הנושא אותו שם, התקשר להודיע למשטרה על מקום המצאו. עוד הוסיף וסיפר מזה כי באחד הימים ראה את אותו אדם מאיר בפנס אל הים. לדבריו, מעולם לא ראה אותו אדם נושא סכין, ושם היה נושא סכין "סביר להניח שהיה מנוטרל בשניות". מזה הוסיף ואמר שגם לא שמע את אותו אדם אומר "אדבח אל יהוד", אלא כאמור לעיל "אללה אכבר" בלבד. העד הכחיש מכל וכל את הדברים שנטען שאמר במשטרה, ואמר שהגיע למשפט בלחצו של התובע, אך הוא עומד על אמירת האמת. לאחר הכרזתו כעד עוין הוסיף העד ומסר כי לא פגש את הנאשם לאחר המקרה, אלא רק בשעת עדותו בבית המשפט. העד לא זכר בשעת עדותו שלנאשם הייתה מכונית, אלא הוא סבר כי היה ברשותו אופנוע. העד עמד על כך שלא ידע כי לנאשם מכונית וסכין ולטענתו אמר שראה אותו מחזיק פנס ולא סכין, ונדמה לו שהפנס היה בצבעים שחור ואדום.

5. לנוכח השוני המשמעותי בין עדותו של מר מזה במשפט לעדותו במשטרה הגיש התובע את עדותו במשטרה (ת/5) והיא התקבלה מכוחו של סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971. בעדות זו סיפר מזה על כך שהכיר את "אבו סלאח" ב"זולה" של דוד מורר יותר משבוע קודם לכן ונקלע לויכוח מילולי איתו. בהמשך ראה אותו מחלק בטיילת פרחים בשווי של כ-1,000 ₪. בעדות במשטרה טען העד ששמע את "אבו סלאח" אומר "אדבח אל יהוד" ("שחוט את היהודים" בערבית - א"ה) ו"אללה אכבר", וראה אותו משחק ביד בסכין גדול בצבע שחור-אדום. לטענתו, שאל את אבו סלאח אם הוא רוצה להגיע לחקירת השב"כ וזה השיב שהוא עצמו השב"כ. אחר כך רכש אבו סלאח פחיות שתיה ודגי זהב והחל למכור אותם. בכל פעם נסע אבו סלאח עם מכוניתו וכשחזר אמר "אדבח אל יהוד" ובלילות הוציא פנס והאיר איתו לכיוון הים. גם לפי עדותו במשטרה לא ראה את אבו סלאח תוקף

אנשים או מראה כוונה לפגוע בהם. גם בעדותו במשטרה סיפר מזה שפנה למשטרה אחרי ששמע דיווח על כך שהמשטרה מחפשת אדם בשם מוסטפא סלאח. בעדות במשטרה אמר מזה שלאבו סלאח רכב גדול "של עבודה" בצבע שחור.

6. מעיון בדוח העיכוב ת/9 עולה כי תגובתו הראשונית של הנאשם לחשד בהחזקת סכין למטרה לא כשרה היה: "זה של העבודה".

7. גם בעדות קצרצרה ת/1 שנגבתה מן הנאשם ביום מעצרו אמר הנאשם שהסכינים שנמצאו אצלו הם "של העבודה" ונמצאו בארגז.

8. בעדות ת/2 שנגבתה מן הנאשם יום לאחר מעצרו אמר הנאשם שברכבו היו סכינים רבים - "היו שם הרבה בארגז, היה סכין יפנית, אחת לירקות, אחת לפירות, אחת לפרחים. אני גם חקלאי. יש לי תעודה. מדי פעם אני מוכר פרחים" והוסיף "זה לצורך עבודתי או שימושי". הנאשם סיפר שהוא עובד בבניית בתי ספר ובתי ילדים עבור חברת "עזרה ובצרון" של עיריית תל אביב. הנאשם הוסיף ואמר: "הסכין זה דבר הכי פשוט שיש. התפקיד שלי עם הסכינים רק לצורכי עבודה וזהו. או לחתוך צנרת או חבל בים עם הקיאק, לגרור או לחלץ, או צולל או עם סוסים או ביער". הנאשם ציין גם שהוכשר כטבח. לדבריו, התארח אצל דוד מורר, אך לא נתנו לו לישון שם כיוון ש"מלא עבריינים". הנאשם הכחיש שאיים על מאן דהוא או שאמר "אדבח אל יהוד" (תגובתו לטענה זו הייתה: "חס וחלילה. שקר וכזב").

9. בעדותו הראשית במשפט מסר הנאשם שבתקופה הרלבנטית עסק בחקלאות ובחשמל והתארח אצל דוד מורר בטיילת ביפו במשך כשבוע. לפני כן היה לטענתו בטיול קמפינג בחוף ניצנים כשבוע עד עשרה ימים. בתקופה שהיה אצל מורר יצא גם לסידורים של העבודה ובמשך יומיים שלושה מכר פרחים בחוף. לדבריו, אחד הסכינים שנתפסו שימש אותו כסכין אוכל לפירות ואילו השני שימש אותו יותר לעבודתו וכן לשימושו כשהוא שט בקיאק (הוא חבר במועדון ספורט ימי בקיבוץ שדות ים). בעת שהתארח אצל מורר השתמש בסכינים לניקוי דגים ולחיתוך הפרחים. לדבריו, הוא עובד כקבלן עבור עיריית תל אביב. לדבריו, בשנת 2009 פתח עסק לעבודות חשמל ועשה פרויקטים רבים עבור עיריית תל אביב, בבתי ספר ובמקומות נוספים.

10. בחקירתו הנגדית הבהיר הנאשם כי האולר המתקבע שימש אותו לניקוי דגים ולחיתוך הפרחים והסכין השני שימש אותו לחיתוך פירות וירקות. לדבריו, הסכינים לא שימשו אותו לעבודות החשמל. עוד לדבריו, עם הסכינים היה אצל דוד - שם גם חתך את הפרחים - ולא הסתובב איתם בטיילת. לדבריו, ככל הנראה העביר את הסכינים למכונית יחד עם הפרחים אחרי ניקוי הדגים כדי לשמור עליהם מפני גניבה מחצרו הפתוחה של מורר - אולי בערב שלפני מעצרו. הנאשם הוסיף והסביר שהסכינים נמצאו אצלו "כל הזמן", אך בהזדמנות הרלוונטית שימשו אותו לצרכי הטיול שתחילתו הייתה בניצנים והמשכו ביפו. הנאשם התקשה להסביר מדוע אמר בחקירה שהסכינים שימשו אותו לצורכי עבודה ואילו במשפט שם את הדגש על שימושים פרטיים בסכינים. הנאשם הבהיר שהחברה שבבעלותו מבצעת עבודות עבור

חברת "עזרה וביצרון" שבבעלות עיריית תל אביב.

11. דוד מורר ששמו הופיע במקור ברשימת עדי התביעה, העיד לבסוף כעד הגנה. בעדותו הראשית סיפר שהוא מכיר את הנאשם משנת 2010 או 2011. בראשית היכרותם עסק הנאשם עם בני משפחתו בעבודות עפר. בתקופה הרלבנטית הנאשם התארח אצלו (העד לא זכר אם לשבועיים, לחודש או לחודשיים) והוא יודע בוודאות שהשתמש בסכין "לנקות דגים, לחתוך ירקות ולעשות על האש". למיטב זכרונו, הנאשם חילק לאנשים פרחים ושתייה, ולא התנהג התנהגות פסולה כלשהי.

12. בחקירתו הנגדית סיפר מורר כי הנאשם מוכר לו כ"אבו סלאח". לדברי העד, בתקופה הרלבנטית היה הנאשם בדיכאון. לעד לא היה הסבר משכנע לשאלה מדוע במשטרה אמר שסכיניו של הנאשם משמש אותו לציד. לדבריו, שכח בזמן חקירתו את כל השימושים שעשה הנאשם בסכין.

13. הנאשם הגיש תעודת עוסק מורשה על שמו לעסק בשם "אבו סאלח לחקלאות" (נ/3) ואישור של משרד רואי חשבון על כך שבשנת 2016 ניהל תיק עוסק מורשה על שם אבו סאלח לחקלאות והיה בעל מניות בחברת "א.צ.מ. קווי חשמל ותשתיות בע"מ" (נ/4). עוד הגיש העתק משוחזר של חשבונית (נ/1) המלמדת על כך שרכש ביום 31.7.2016 מספר מוצרים ובהם סכין זהה לאולר שנתפס אצלו (בחשבונית מופיע מספר הדגם שמופיע על להבו של האולר). החשבונית נרשמה על שם העסק "אבו סאלח לחקלאות" (באותה חשבונית מצוינת גם רכישת פנס נטען דמוי "מגלייט" כמו זה שנתפס במכונית). עוד הגיש הנאשם סיכומי דיווח של חברת "א.צ.מ. קווי חשמל ותשתיות" לשנת 2016 (נ/2) שממנו עולה כי עד סוף חודש יולי של אותה שנה הייתה לחברה זו פעילות כלכלית משמעותית. בחודש אוגוסט 2016 לא היו לחברה הכנסות כלל ובחודשים הבאים היו הכנסותיה קטנות מאד.

14. לבקשת התביעה זומן לעדות רואה החשבון ראמי ענאבוסי שאישר כי אמנם הנאשם ניהל את העסקים שפורטו לעיל. העסק לחקלאות פעל מאוגוסט 2015 ועד נובמבר 2017 (לפני כן פעל בתחום זה כעוסק פטור). העסק לחשמל פעל משנת 2009 והיה עסקו העיקרי של הנאשם (בשנה מסוימת היה מחזורה גדול מחמישה מיליון שקלים), שהיה בעל המניות היחיד בו. מבדיקה שערך העד עלה כי החשבונית שנרשמה על שם עסק החקלאות נוכתה דווקא כהוצאה של עסק החשמל. זאת, ככל הנראה כיוון שהעסק בתחום החקלאות לא ייצר הכנסות בשנת 2016.

הכרעה:

15. סעיף 186(א) לחוק העונשין קובע: "המחזיק אגרופן או סכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו ולא הוכיח כי החזיקם למטרה כשרה, דינו - מאסר חמש שנים". סעיף 184 מגדיר סכין כ"כלי בעל להב או כלי אחר שסוגל לדקור או לחתוך".

16. ברע"פ 7484/08 פלוני נ' מדינת ישראל (2009) נקבע שהנטל המוטל על נאשם להוכיח שהחזיק את הסכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו למטרה כשרה הוא ברמה של עמידה במאזן הסתברויות (כאשר מדובר באולר שלהבו קצר מ-10 ס"מ ולהבו אינו מתקבע מופיעה בחוק עצמו חזקה שהוחזק למטרה כשרה).

17. כמובן, גובהה של המשוכה הראייתית העומדת בפני הנאשם כדי לשכנע כי סכין הוחזק למטרה כשרה נגזר בראש ובראשונה מסוגו של הסכין שבו החזיק, ממקום ההחזקה ומנסיבותיה. המשוכה ההוכחתית הניצבת בפני מי שמחזיק בידו או על גופו ברחוב סכין קצבים, "סכין קומנדו" או מאצ'טה, היא גבוהה בהרבה מזו הניצבת בפני מי שהחזיק בציידנית במכוניתו סכין פלסטיק חד פעמי או סכין מתכת המשמש למריחת חמאה שאינו יכול לחתוך הרבה יותר מאשר את גוש החמאה עצמו או אף סכין אוכל רגיל שקצהו מעוגל. מי שנמנה על הקבוצה הראשונה יצטרך להוכיח ככל הנראה בראיות טובות כי הוא קצב שרכש במקרה שעה קלה קודם לכן סכין לקצביה והוא נמצא בדרכו אליה, או שהוא צייד מורשה העומד לעלות לג'יפ שלו בדרכו למסע ציד או מדריך סיורים ביער עבות הנמצא בסמוך. מי שנמנה על הקבוצה השנייה לא יצטרך להוכיח כמעט דבר. לנוכח הסיכון הנמוך מהסכנים שבקבוצה השנייה ספק אם מחזיקם ידרש אף להוכיח שהוא נגדי פעם לערוך פיקניק או להביא כלי אוכל למקומות בהם הוא מתארח (כמובן, נאשם כזה צפוי גם לטעון כי קם לו סייג זוטי הדברים ולא להיסמך רק על ההגנה של קיומה של מטרה כשרה הקבועה בסעיף עצמו). לעומת זאת, בפני מי שיחזיק בארנקו סכין המחזה לכרטיס אשראי בשעת בילוי במועדון תוצב משוכה ראייתית כה גבוהה שספק אם יוכל לעבור אותה. כדוגמאות ממחישות ראו פסקי הדין שהגישו הצדדים: ת"פ (תל אביב) 3558/08 מדינת ישראל נ' גיל בר אל (2010), ת"פ (תל אביב) 19362-03-10 מדינת ישראל נ' שלמה חביב שמעון (2010) ות"פ (תל אביב) 18904-02-17 מדינת ישראל נ' יובל יעקב צולר (2018).

18. שני הסכנים בתיק זה נתפסו בתוך תא סגור במכוניתו של הנאשם שחנתה בחניון. אחד משני הסכנים שנתפס במכוניתו של הנאשם הוא סכין פירות שולחני קטן שמבחינת טיבו קרוב בהרבה לקוטב של הסכנים הלא מסוכנים שתיארתי לעיל מאשר לקוטב האחר (אם כי קצהו נקודתי ולא מעוגל). האולר המתקבע שנתפס אצל הנאשם הוא כלי רב שימושי שיכול בהחלט לשמש למטרות יומיומיות תמימות, אך גם לשם פגיעה באחרים. כלומר, המשוכה הראייתית שניצבה בפני הנאשם בכל הנוגע לסכין הפירות היא נמוכה ביותר (ספק בעיני אם ראוי היה להאשימו בהחזקת סכין זה) ואילו המשוכה הראייתית שניצבה בפני הנאשם בנוגע לאולר המתקבע היא בינונית בגובהה.

19. העד דוד מִזָּה שהזמין את המשטרה ביום האירוע הותיר עלי רושם בעייתי ביותר. אני מתקשה להאמין לעדויותיו - הן זו שנמסרה במשטרה והן זו שנמסרה בפניי. גרסתו בפניי כללה אי דיוקים רבים (כגון הטענה שהנאשם רכב על אופנוע ולא הייתה ברשותו מכונית) וחלקים ממנה היו בלתי סבירים לחלוטין (כגון שראה פנס בידי הנאשם ולא ראה את הסכין). אין לי ספק שהעד ראה את האולר המתקבע בידי הנאשם, שהרי ידע שיש ברשותו סכין כזה ואף ידע לתאר נכון את צבעיו. לעומת זאת, אינני מקבל

כאמינה את טענתו בעדותו במשטרה כאילו התבטא הנאשם בביטוי כגון "אדבח אל יהוד", ואני סבור כי קיימת אפשרות ממשית שהעד בדה טענה זו בעקבות ויכוח בינו לבין הנאשם או שביקש להעצים את המידע שמסר למשטרה כמודיע בתיק זה - כאילו אמנם סייע לתפוס "מחבל". אציין בהקשר זה שגם בעדות בפניי וגם בעדות במשטרה קשר עד זה בין פנייתו למשטרה לבין פרסום שלפיו המשטרה חיפשה באותו זמן אחרי אדם בעל שם דומה לשמו של הנאשם (בעיני העד). מכל דבריו של עד זה אני מקבל כאמינה את העובדה שהנאשם עסק במכירת פרחים או בחלוקתם בחינם - עובדה שחזרה בעדויותיהם של כל העדים.

20. אכן כפי שציינה התובעת הנאשם בחר לתת שלל הסברים שונים להימצאות הסכינים ברשותו (כגון אזכור - במשפט בלבד - של טיול קמפינג בניצנים טרם התארח ביפו אצל דוד מורר, וחברותו במועדון ספורט ימי בשדות ים שם הוא חותר בקיאק ונעזר לדבריו בסכין). ואולם, אני מוצא כי העובדה שהנאשם הוסיף הסברים מהסברים שונים אינה גורעת מכך שטענתו הבסיסית במשפט היא אמת - כלומר, שבימים הרלבנטיים התארח אצל דוד מורר ושני הסכינים שנתפסו על ידי המשטרה במכוניתו שימשו אותו באותם ימים למטרות כשרות לחלוטין - האולר לניקוי דגים ולחיתוך פרחים, וסכין הפירות לחיתוך פירות. על בסיס הראיות שפירטתי לעיל אני קובע שהאולר המתקבע נרכש כשבוע לפני המקרה ובחשבונית נרשם שנרכש על ידי העסק החקלאי של הנאשם. עוד אני קובע כי האולר המתקבע נרשם כהוצאה מוכרת דווקא של החברה שבבעלות הנאשם שעיסוקה בענייני חשמל. עם זאת, אינני רואה חשיבות בשאלה אם האולר היה אמור לשמש גם לצרכיה של חברה זו. הנאשם אמנם אמר במשטרה כי הסכין הוא "של העבודה", אך ציין כבר בחקירה זו שלעיתים הוא מוכר פרחים.

21. עדותו של הנאשם בפניי אשר לשימוש בסכינים שנתפסו אצלו נתמכת בעדותו של דוד מורר שהיה אמור להעיד כעד תביעה, אך לבסוף העיד כעד הגנה. עד זה העיד כי ידוע לו בוודאות שבימים הרלבנטיים שבהם התארח אצלו הנאשם השתמש בסכינים התפוסים לניקוי דגים, לקיצוץ גבעולי הפרחים ולחיתוך הסלט.

22. אזכיר עוד כי הנאשם אחסן את הסכינים בבטחה יחסית במכוניתו הנעולה ולא הסתובב איתם באופן קבוע על גופו.

23. השורה התחתונה היא שהשתכנעתי ששני הסכינים הוחזקו למטרות כשרות בלבד, ולכן אני מזכה את הנאשם.

24. טרם סיום אני מוצא מקום להתייחס לדבריו של השוטר שי קפלן שמהם עלה שהחלטתו לתפוס את סכין הפירות הושפעה מתלונתו (הבלתי אמינה בעיני) של דוד מזה נגד הנאשם ושיתכן שבמקרה אחר היה מחליט לא לתפוס סכין מעין זה. לנוכח דברים אלה של השוטר אני מוצא מקום להעיר שהעובדה שסכין יכול לשמש הן למטרות כשרות והן למטרות שאינן כשרות מחייבת זהירות רבה בהעמדה לדין בגין העבירה של החזקת סכין. זאת, בין היתר, על מנת למנוע אכיפה מפלה.

ניתנה היום, 15 בספטמבר 2019, במעמד הצדדים.